

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	17
КОРИШЋЕНИ ИЗВОРИ И СКРАЋЕНИЦЕ	19
Глава I	
КОМПАНИЈСКО ПРАВО.....	25
1. Увод.....	25
2. Одређење компанијског права.....	26
2.1. Одређење термина.....	26
2.2. Одређење појма	27
3. Однос компанијског права и сродних грана права	30
3.1. Постављање проблема	30
3.2. Компанијско право и грађанско право	30
3.3. Компанијско право и трговинско право	31
3.4. Компанијско право и привредно право.....	31
3.5. Компанијско право и берзанско право	31
3.6. Компанијско право и радно право	32
3.7. Компанијско право и стечајно право.....	32
3.8. Компанијско право и управно право.....	32
3.9. Компанијско право и пореско право	33
3.10. Компанијско право и казнено право	33
3.11. Компанијско право и грађанско процесно право.....	34
3.12. Компанијско право и породично и наследно право	34
3.13. Компанијско право и међународно приватно право	34
4. Извори компанијског права.....	35
4.1. Закони.....	35
4.2. Општа правна начела	37
4.3. Судска (и арбитражна) пракса.....	37
4.4. Аутономни извори компанијског права	38
4.5. Правна наука.....	39
Глава II	
ПРИВРЕДНИ (ТРГОВАЧКИ)	
И НЕПРИВРЕДНИ (ГРАЂАНСКИ) СУБЈЕКТИ.....	41
1. Општи појам и класификације – индивидуални и колективни привредни субјекти	41

2. Појам грађанског друштва као (не)привредног субјекта.	44
3. Појам предузећа и предузетништва.	46
4. Појам трговачког (привредног) друштва.	50
4.1. Одређење појма привредног друштва у упоредом праву.	50
4.2. Системи оснивања привредног друштва.	52
4.3. Трошкови оснивања привредног друштва.	53
4.4. Време трајања привредног друштва.	54
 Глава III	
ПРАВНИ СУБЈЕКТИВИТЕТ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА.	57
1. Предуговор, грађански ортаклук и преддруштво.	57
2. Теорије о субјективитету привредног друштва.	59
3. Законски прилаз субјективитету привредног друштва.	61
4. Имовинска и неимовинска дејства субјективитета привредног друштва.	62
5. Имовина и основни капитал привредног друштва.	63
5.1. Имовина привредног друштва као својина друштва.	63
5.2. Имовина привредног друштва и одговорност за обавезе.	66
5.3. Основни капитал привредног друштва.	68
5.4. Капитал учешћа у основном капиталу – удели и акције као имовина чланова привредног друштва.	71
6. Регистар привредних субјеката – привредних друштава и предузетника.	73
7. Правни статус огранка и представништва.	80
7.1. Огранак домаћег привредног друштва.	80
7.2. Огранак страног привредног друштва.	84
7.3. Представништво страног привредног друштва.	86
 Глава IV	
КОЛЕКТИВНИ ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ.	87
1. Врсте привредних друштава.	87
2. Конститутивни елементи привредног друштва.	90
2.1. Уговор о оснивању привредног друштва (оснивачки акт).	90
2.2. Заједнички циљ (кауза) друштва – учешће у добити и сношење ризика.	102

2.3. Affectio societatis	104
2.4. Улог у друштво и стицање својства члана друштва	105
3. Пробијање правне личности (<i>lifting the veil – piercing the corporate veil</i>)	119
Глава V	
ЗАЈЕДНИЧКА ОБЕЛЕЖЈА ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА	127
1. Делатност привредних субјеката	127
2. Седиште и припадност (националност) привредног субјекта	131
3. Пословно име (фирма) привредног субјекта	137
4. Заступање привредних субјеката	147
4.1. Заступање и заступници	147
4.2. Пуномоћја и пуномоћници	154
4.3. Прокура	158
4.4. Одговорност овлашћених лица на заступање друштва за прекорачење овлашћења	162
4.5. Искљученост заступања обе стране	163
4.6. Принцип непреносивости заступничких овлашћења прокуриста и пуномоћника	165
4.7. Потписивање ван заступања	166
5. Пословне књиге, биланси друштва и финансијски извештаји	167
Глава VI	
ЗАЈЕДНИЧКИ ИНСТИТУТИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА	171
1. Посебне дужности према привредном друштву	171
1.1. Основни појмови	171
1.2. Дужност пажње	173
1.3. Дужност пријављивања послова и радњи у којима постоји лични интерес	175
1.4. Дужност избегавања сукоба интереса	177
1.5. Дужност поштовања забране конкуренције	178
1.6. Дужност чувања пословне тајне	178
2. Тужбе чланова друштва због повреде посебних дужности и других обавеза	179
2.1. Појам и врсте компанијскоправних тужби	179
2.2. Деривативна тужба	179
2.3. Индивидуална тужба	182
2.4. Колективна тужба	183
3. Заједничка правила информисања чланова привредних друштава	185

Глава VII	
ИНДИВИДУАЛНЕ ФОРМЕ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	189
1. Индивидуални трговац – предузетник	189
2. Једночлано трговачко (привредно) друштво	203
Глава VIII	
КОЛЕКТИВНЕ ФОРМЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА ЛИЦА И КАПИТАЛА	207
А) ДРУШТВА СА НЕОГРАНИЧЕНИМ РИЗИКОМ (ДРУШТВА ЛИЦА)	207
I ОРТАЧКО ДРУШТВО	207
1. Опште карактеристике	207
2. Уговор о оснивању и уговор ортака	211
3. Унутрашњи односи између ортака друштва и ортака са друштвом	213
3.1. Принцип слободе уговарања	213
3.2. Обавеза ортака на уношења улога у друштво	214
3.3. Право учешћа у добити друштва (и обавеза сношења губитака друштва)	216
3.4. Право ортака на накнаду трошкова	218
3.5. Право ортака на пословне односе са друштвом	218
3.6. Право изузимања новца из благајне друштва	218
3.7. Право информисања	219
4. Удео и пренос удела	220
5. Одговорност преносиоца и стицаоца удела у вези удела	225
6. Одлучивање ортака	226
7. Пословођење	229
8. Спољни односи друштва и ортака	233
8.1. Императивност закона	233
8.2. Заступање	233
8.3. Солидарна одговорност друштва и ортака	237
8.3.1. Системи одговорности ортака за обавезе друштва	237
8.3.2. Одговорност „излазећег” ортака	240
8.3.3. Одговорност „новог” ортака	240
9. Улог ортака у ортачко друштво и заштита личних поверилаца ортака	240
10. Основи престанка ортачког друштва	242
11. Основи престанка својства ортака	243
11.1. Општа правила	243
11.2. Смрт ортака или престанак ортака правног лица	244

11.3. Иступање ортака из друштва	244
11.4. Искључење ортака из друштва.	247
11.5. Престанак ортачког друштва одлуком суда по тужби ортака	248
12. Упис у регистар престанка друштва и својства ортака.	249
II КОМАНДИТНО ДРУШТВО	250
1. Опште карактеристике.	250
2. Уговор о оснивању друштва и уговор ортака друштва.	254
3. Улог и удео.	256
4. Унутрашњи односи између ортака	260
4.1. Права и обавезе ортака друштва у вези вођења послова друштва	260
4.2. Командиторово право надзора	262
4.3. Расподела добити и покриће губитака друштва	264
5. Спољни односи друштва и ортака	266
5.1. Заступање друштва	266
5.2. Одговорност за обавезе друштва	266
6. Престанак друштва, престанак статуса комплементара и командитора и промена правне форме.	268
Глава IX	
Б) ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНИМ РИЗИКОМ (ДРУШТВА ЛИЦА И КАПИТАЛА)	
ДРУШТВО С ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ	273
1. Опште карактеристике.	273
2. Оснивачки акт и уговор чланова друштва.	277
3. Обавезе чланова друштва	282
4. Основни капитал друштва	290
5. Удели	300
5.1. Општа правила код удела	300
5.2. Сопствени удео и резервисани сопствени удео.	303
5.3. Повлачење и поништење удела од стране друштва	307
5.4. Пренос удела или дела удела и ограничења преноса удела трећим лицима	309
6. Права чланова друштва.	332
7. Спорови међу члановима друштва и права мањинских чланова	338
8. Престанак својства члана друштва.	341
8.1. Основи престанка својства члана друштва	341
8.2. Иступање члана из друштва	341
8.3. Искључење члана из друштва.	350

9. Управљање друштвом – органи друштва са ограниченом одговорношћу.	358
9.1. Флексибилност закона и моћ уговора о оснивању.	358
9.2. Скупштина друштва.	359
9.3. Директори друштва.	376
9.4. Надзорни одбор друштва.	389
10. Транспарентност друштва са ограниченом одговорношћу.	399
11. Престанак друштва са ограниченом одговорношћу.	404
 Глава X	
В) ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНИМ РИЗИКОМ	
(ДРУШТВО КАПИТАЛА)	405
I АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО	405
1. Опште карактеристике.	405
2. Конститутивни акти.	408
3. Улог у друштво.	414
4. Регистрација акционара (јединствена евиденција)	418
5. Трошкови оснивања друштва и посебне погодности	421
6. Врсте акционарских друштава – отворено (јавно) и затворено (нејавно).	423
II АКЦИЈЕ И ДРУГЕ СЕРИЈСКЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ.	427
1. Опште карактеристике акција.	427
2. Емисија акција.	429
3. Врсте акција.	434
4. Врсте вредности акција.	444
5. Сувласништво акција.	447
6. Реорганизација акција – подела и спајање акција.	449
7. Заменљиве обвезнице и варанти.	451
8. Сопствене акције.	455
8.1. Забрана друштву да упише своје акције и зависном друштву да упише и стиче акције контролног друштва.	455
8.2. Одлука о стицању сопствених акција и услови и ограничења стицања.	457
8.3. Поступак стицања и правни режим сопствених акција.	461
8.4. Обавеза отуђења сопствених акција.	462
8.5. Узимање акција у залогу друштва.	467
9. Стицање сопствених заменљивих обвезница и вараната.	468
III ОДНОС ДРУШТВА И АКЦИОНАРА	469
1. Принцип једнаког третмана акционара исте класе	469

2. Уговори акционара	471
3. Уговори акционара оснивача с друштвом	471
4. Међусобни уговори акционара и уговори акционара са друштвом.	473
5. Статусна (чланска) индивидуална права акционара	475
5.1. Право учешћа у раду скупштине.	475
5.2. Право гласа	475
5.3. Право акционара на постављање питања и добијање одговора	478
5.4. Право пречег уписа акција, заменљивих обвезница и вараната из нових емисија	479
5.5. Остала индивидуална статусна права акционара.	482
6. Индивидуална имовинска права акционара	482
6.1. Право на дивиденду	482
6.2. Право располагања акцијама	488
6.3. Право на ликвидациони остатак.	493
6.4. Право на удео у стечајној маси	494
7. Права акционара везана за капитал цензус.	494
7.1. Акционарско друштво као друштво капитала – принцип већине и заштита мањине	494
7.2. Посебна права мањинских акционара.	496
IV ОСНОВНИ КАПИТАЛ И ЊЕГОВА РЕОРГАНИЗАЦИЈА	500
1. Појам, врсте и одржавање вредности основног капитала друштва	500
2. Реорганизација основног капитала повећањем.	505
3. Повећање основног капитала и одобрени (овлашћени) капитал.	522
4. Реорганизација основног капитала смањењем	525
V РАСПОДЕЛА КОМПАНИЈСКЕ МОЋИ – ОРГАНИ АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА	537
1. Системи управљања акционарским друштвом.	537
2. Агенцијски проблеми корпоративног управљања	542
3. Скупштина акционарског друштва	544
3.1. Врсте седнице и поступак сазивања.	544
3.2. Позивање на седницу скупштине	555
3.3. Делокруг скупштине и остваривање права гласа	557
3.4. Одржавање седнице скупштине.	561
3.5. Пуномоћје за скупштину и пуномоћници	567
3.6. Одлучивање скупштине.	572

3.7. Ништавост и/или побојност одлука скупштине акционарског друштва	586
3.7.1. Ништавост и побојност одлука скупштине акционарског друштва	586
3.7.2. Последице тужбе за побијање одлука скупштине	596
3.7.3. Дејство побојне одлуке суда.	597
3.7.4. Када одлука неће бити „поништена” – „непобојне одлуке”	599
4. Једнодомно управљање – статусна питања.	602
4.1. Услови и ограничења за обављање дужности директора	602
4.2. Број директора и именовање	603
4.3. Врсте директора једнодомног модела управе и надлежности	608
4.4. Накнада директора	616
4.5. Престанак мандата директора	621
4.6. Одбор директора	625
4.7. Комисије одбора директора	636
4.8. Одговорност директора и чланова одбора директора.	641
4.8.1. Подношење извештаја као форма одговорности директора	641
4.8.2. Имовинска одговорност директора	644
5. Двodomно управљање – статусна питања	649
5.1. Посебна одлика модела – значај надзорне функције	649
5.2. Извршни директори и извршни одбор двodomног модела	652
5.3. Надзорни одбор двodomног модела управе	663
5.3.1. Појам и статусна питања	663
5.3.2. Накнада члановима надзорног одбора	666
5.3.3. Престанак мандата, разрешење и оставка члана надзорног одбора.	667
5.3.4. Надлежност надзорног одбора	669
5.3.5. Одговорност чланова надзорног одбора	674
6. Посебни институти и функције надзора у акционарском друштву.	677
6.1. Посебна и ванредна ревизија	677
6.2. Посебна функција унутрашњег надзора	682
6.3. Спољни надзор (независна ревизија).	685
7. Секретар друштва	691
8. Транспарентност акционарског друштва	692
9. Престанак акционарског друштва	699

Глава XI	
ПОСЕБНИ ИНСТИТУТИ АКЦИОНАРСКИХ ДРУШТАВА	709
1. Извештавање отворених (јавних) друштава	709
2. Правни режим привилегованих (повлашћених) информација на тржишту финансијских инструмената (<i>Insider Trading – Dealing</i>)	712
3. Несагласни акционари и право изласка из друштва	716
4. Преузимање отворених (јавних) акционарских друштава (<i>Takeover</i>)	724
4.1. Општа питања и извори права	724
4.2. Поступак преузимања акција јавном понудом	726
5. Контролни акционар и принудан откуп акција и право продаје акција	732
6. Стицање и располагање имовином велике вредности	743
Глава XII	
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ДРУШТВА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ	751
1. Народна банка	751
2. Банке	753
3. Друштва за осигурање	758
4. Задружна друштва (кооперативе – задруге)	763
4.1. Компарације задруге и привредног друштва	763
4.2. Врсте задруга	765
4.3. Поступак оснивања задруга	765
4.4. Појам задругара	767
4.5. Органи задруге	767
4.6. Имовинска питања, индивидуализација и престанак задруге	769
5. Друштва слободних професија	770
6. Јавна предузећа и друштва капитала с учешћем државе	773
Глава XIII	
ОРГАНИЗАЦИЈЕ ТРЖИШТА	
ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА	777
1. Комисија за хартије од вредности	777
2. Централни регистар хартија од вредности	779
3. Организатори тржишта финансијских инструмената	782
4. Инвестициона друштва	786
5. Инвестициони фондови, депозитари и друштва за управљање инвестиционим фондовима	792
Глава XIV	
ПРОМЕНА ПРАВНЕ ФОРМЕ (ОБЛИКА) ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА	801

Глава XV	
ПОВЕЗИВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА	
(ГРУПЕ ДРУШТАВА)	807
1. Уводна излагања и појмови.	807
2. Повезана друштва:	
начини и врсте повезивања	810
3. Предности и недостаци формирања	
група друштва	812
4. Група друштва: појам и елементи	814
5. Врсте група	826
6. Регулисање група друштва	
у српском и упоредном праву	829
7. Уговор о контроли и управљању.	834
8. Остале врсте уговорног повезивања привредних друштва ...	840
Глава XVI	
СТРУКТУРНА ПОВЕЗИВАЊА – СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ	
1. Појам и значај статусних промена	843
2. Врсте статусних промена	847
3. Поступак статусних промена.	851
4. Регистрација и дејство	
статусних промена	859
5. Заштита интереса	
заинтересованих лица	862
Глава XVII	
ПРИВРЕДНЕ АСОЦИЈАЦИЈЕ	
1. Привредне коморе.	867
2. Задружни савези	870
Глава XVIII	
ПРЕСТАНАК ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА	
I УОПШТЕ О ПРЕСТАНКУ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА.	871
II ЛИКВИДАЦИЈА	872
1. Појам ликвидације	872
2. Поступак ликвидације	874
3. Принудна ликвидација.	879
III СТЕЧАЈ	883
1. Увод.	883
2. Стечајна начела	884
3. Учесници у стечајном поступку	885
4. Органи стечајног поступка.	889

---

5. Услови за отварање стечајног поступка	892
6. Стечајни поступак	894
6.1. Претходни стечајни поступак	894
6.2. Главни стечајни поступак	895
7. Последице отварања стечајног поступка	899
8. Побијање правних радњи стечајног дужника	901
9. Реорганизација	903
Глава XIX	
ПРИВРЕДНА ДРУШТВА НА НИВОУ ЕУ	907
1. Европска компанија (Европско друштво – <i>SE</i>)	907
2. Европска економска интересна групација (<i>EEIG</i>)	911
3. Европска задруга (<i>SCE</i>)	914
ДОМАЋА ЛИТЕРАТУРА (према азбучном реду)	919
ЛИТЕРАТУРА НА СТРАНИМ ЈЕЗИЦИМА	
(према абецедном реду)	929
РЕГИСТАР ПОЈМОВА (бројеви означавају пасусе)	937